

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра валеології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан філософського факультету

Іван КАРПЕНКО

30 червня 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Методика виховної роботи

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____
галузь знань _____ 01 Освіта / Педагогіка _____
(шифр і назва)
спеціальність _____ 014 Середня освіта _____
(шифр і назва)
предметна спеціальність _____ 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) _____
(шифр і назва)
освітня програма _____ Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) _____
(шифр і назва)
вид дисципліни _____ обов'язкова _____
(обов'язкова / за вибором)
факультет _____ біологічний _____

2023/2024 навчальний рік

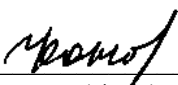
Програму рекомендовано до затвердження вченою радою філософського факультету

«16» червня 2023 року, протокол № 6

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д-р. пед. наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри валеології Олена КАБАЦЬКА

Програму схвалено на засіданні кафедри валеології філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Протокол від «30» травня 2023 року, № 9

В.о. завідувача кафедри Олена КОНОВАЛОВА
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Гарант освітньо-професійної програми Ольга ТАГЛІНА
(підпис)

Програму погоджено з науково-методичною комісією біологічного факультету

Протокол від «21» червня 2023 року № 11

Голова науково-методичної комісії Ольга ТАГЛІНА
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Методика виховної роботи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого магістерського рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта» предметної спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: підготувати майбутніх педагогів до реалізації завдань виховної роботи в професійній діяльності з метою створення умов для гармонійного розвитку особистості в освітньому середовищі.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

- вчити аналізувати отриману інформацію з виховної роботи та створювати на її основі виховні моделі в освіті;
- розвивати вміння бачити шляхи власної діяльності в освітніх закладах в напрямку виховання молодого покоління;
- виховувати свідоме ставлення до впровадження знань, вмінь та навичок в поведінку молодого покоління з метою розвитку в них життєвих навичок, які сприяють формуванню гармонійної особистості.

Програмні компетентності:

ЗК 1. Володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні наукові погляди.

ЗК 3. Здатність діяти на засадах етичних мотивів, соціально відповідально і свідомо.

ЗК 5. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами в галузі біології та здоров'я людини; вміння постійно збагачувати власне мовлення, застосувати інформаційнокомунікаційні технології в професійній і науковій діяльності; ФК 4. Здатність аналізувати зміст програм, підручників, методичних і навчальних посібників та інших дидактичних і психолого-педагогічних матеріалів, зміст різних електронних ресурсів, грамотно користуватися ними у власній професійній діяльності.

ФК 2. Вміння розуміти інформацію з суміжних галузей знання та роз'яснювати вузькопрофесійні питання фахівцям інших галузей, популяризувати знання з біології та здоров'я людини, надавати практичні консультації в галузі біологічних наук та наук про здоров'я, відстоювати науковий світогляд та необхідність здорового способу життя.

ФК 4. Здатність аналізувати зміст програм, підручників, методичних і навчальних посібників та інших дидактичних і психолого-педагогічних матеріалів, зміст різних електронних ресурсів, грамотно користуватися ними у власній професійній діяльності.

ФК 8. Здатність до комунікації зі спільнотами, уміння організувати комунікацію учнів, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, здатність аргументовано переконувати колег у правильності запропонованого рішення, вміння донести до інших свою позицію.

ФК 10. Здатність застосовувати базові знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини, застосовувати сучасні методи оцінки й моніторингу стану здоров'я людини, аналізувати спосіб життя та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя, розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення.

ФК 12. Розуміння тенденцій у сучасній освіті та вміння прогнозувати наслідки педагогічної, здоров'язбережувальної та фізкультурно-оздоровчої діяльності, здатність

планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в вищих навчальних закладах, закладах загальної і позашкільної освіти.

ФК 13. Здатність виконувати роботу з дотриманням правил біологічної етики, біобезпеки, біозахисту, проводити дослідження та здійснювати викладання з дотриманням норм академічної доброчесності.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин – 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
28 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
14 год.	6 год.
Лабораторні заняття	
0 год.	0 год.
Самостійна робота	
78 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
0 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

ПРН 4. Здатний ефективно застосувати професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні навчальних, виховних та науково-методичних завдань в урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психологопедагогічних ситуацій.

ПРН 6. Вміє комбінувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування здорового способу життя, розвитку здоров'язберезувальних умінь і навичок, розвитку фізичних якостей у представників різних груп населення, самостійно розробляти методики і технології для інтегрального гармонійного розвитку людини.

ПРН 9. Застосовує методи діагностування досягнень учнів і студентів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ПРН 10. Має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.

ПРН 11. Створює індивідуальні оздоровчі програми, застосовує методи валеологічної профілактики та оздоровлення, здоров'язберезувальні технології, описує джерела та етапи розвитку, теорії і технології, принципи, засоби та методи, методологічні та педагогічні основи і форми організації занять здоров'язберезувальної спрямованості.

ПРН 12. Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 14. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобути під час навчання предметів компетентності.

ПРН 17. Дотримується норм академічної доброчесності під час навчання та провадження професійної діяльності з метою забезпечення довіри до результатів виконаної роботи, знає основні правові категорії та особливості використання результатів інтелектуальної діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи виховної роботи в закладах освіти.

Тема 1. Сутність виховної роботи у закладах освіти. Основні поняття процесу виховання. Види виховання. Виховні педагогічні технології. Планування виховної діяльності закладів освіти. Класифікація закладів освіти України. Документи МОН, які регламентують виховну діяльність закладів освіти.

Тема 2. Виховна діяльність адміністрації закладів освіти. Форми виховної роботи адміністрації закладів освіти з педагогічним колективом. Засоби виховного впливу адміністрації закладів освіти на молодих педагогів. Форми виховної роботи адміністрації закладів освіти з учнівською та студентською молоддю. Робота адміністрації закладів освіти з батьками. Особливості виховної роботи адміністрації закладів освіти з талановитою учнівською та студентською молоддю. Самоврядування.

Тема 3. Виховна робота психолога у закладах освіти. Методи виховної роботи психолога з педагогічним колективом в закладах освіти. Психологічна робота з молодими педагогами. Виховний вплив психологічної служби на важковиховуваних школярів та школярів «групи ризику». Психологічний моніторинг. Професіограма. Засоби позитивного впливу психолога на розвиток особистості учнів та студентів.

Тема 4. Виховна робота педагогів. Кураторські та класні години. Педагогічна діагностика виховної роботи в закладах освіти. Профорієнтаційна робота в сучасній школі. Особливості виховної роботи з формування родинних цінностей. Позакласна виховна робота. Організації та проведення батьківських зборів.

Тема 5. Виховна робота батьків. Рекомендації батькам щодо виховання обдарованої дитини. Рекомендації батькам щодо виховання важковиховуваної дитини. Рекомендації батькам щодо здоров'язбереження дитини. Засоби формування відповідального ставлення до навчання учнівської та студентської молоді.

Розділ 2. Методичні підходи до організації виховних заходів в закладах освіти.

Тема 1. Методика організації та проведення виховної години. Планування. Тематика.

Тема 2. Методика організації та проведення тематичних тижнів. Класифікація тематичних тижнів. Особливості підготовки та формулювання завдань.

Тема 3. Методика організації та проведення свят. Сезонні свята. Свята за народними традиціями.

Тема 4. Методика організації та проведення екскурсій. Екскурсії до музеїв. Екскурсії в природу.

Тема 5. Методика організації та проведення конкурсів та олімпіад. Документи МОН щодо планування та проведення конкурсів та олімпіад. Структура конкурсів та олімпіад. Заохочення переможців конкурсів та олімпіад. Особливості участі школярів в виховній роботі МАН України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи виховної роботи в закладах освіти.												
Разом за розділом 1	60	14	7			39	60	3	3			54
Розділ 2. Методичні підходи до організації виховних заходів в закладах освіти.												
Разом за розділом 2	60	14	7			39	60	3	3			54
Усього годин	120	28	14			78	120	6	6			108

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Класифікація форм виховної роботи	2	1
2	Зміст і сутність виховної роботи класного керівника	2	1
3	Педагогічний інструментарій виховної роботи	2	1
4	Формування культури поведінки учнів в закладах освіти	2	1
5	Формування культури здоров'я учнів в закладах освіти та вдома	2	-
6	Використання народних традицій у виховній роботі закладів освіти	2	1
7	Профорієнтаційна робота в закладах освіти	2	1
	Разом	14	6

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сучасні педагогічні технології в виховній роботі закладів освіти. Підготовка доповіді та мультимедійного супроводження.	10	10
2	Інтерактивні методи в процесі здоров'язберезувальної освіти. Підготовка доповіді.	10	20
3	Методика організації та проведення розважальних вечорів в закладах освіти. Підготовка доповіді.	10	10
4	Методика організації та проведення батьківських зборів в закладах освіти. Конспект у зошиті.	10	18
5	Використання сучасних комп'ютерних технологій в виховній роботі закладів освіти. Підготовка доповіді та мультимедійного супроводження.	10	20
6	Особливості дистанційної виховної роботи в закладах освіти. Конспект у зошиті.	10	10
7	Рекомендації батькам для виховання здорової дитини. Виготовлення буклету.	8	10
8	Тематика бесід для формування емоційної культури вихованців.	10	10

	Конспект у зошиті.		
	Разом	78	108

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

7. Методи навчання

1. *Словесні методи*: лекція, пояснення, бесіда, дискусія, семінар, робота з навчальною і науковою літературою, самостійна робота.

2. *Методи спостереження*: методи ілюстрацій, методи демонстрацій.

3. *Практичні методи*: вправи, творчі роботи, практичні заняття.

4. *Методи проблемного навчання*: виклад з елементами проблемності, пізнавальний та проблемний виклад, евристичний.

8. Методи контролю

Контроль рівня засвоєння окремих тем (поточний контроль) проводиться на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей.

Поточний контроль за формуванням компетентностей реалізується шляхом використання письмових робіт та усних (відповідь, доповідь, захист практичних робіт) методів контролю та виконання контрольної роботи.

Підсумковий контроль передбачає виконання письмової екзаменаційної роботи.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання										Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Разом	Екзамен	Сума
Розділ 1					Розділ 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T1	T2	T3	T4	T5				
4	6	4	6	6	4	6	4	6	4	10	60	40	100

Умови допуску студента до підсумкового семестрового контролю (іспит): участь у практичних заняттях, написання контрольної роботи та опрацювання не менш $\frac{3}{4}$ тем курсу.

Система оцінювання успішності навчання студентів

Оцінка за чотирирівневою системою		Критерії оцінювання
відмінно	90- 100	Студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок
добре	70-89	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного
задовільно	50-69	Студент в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю
незадовільно	<50	Студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади [Текст]: навч.-метод. посіб. / І. Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – 344 с.
2. Бех І. Д. Психологічні джерела виховної майстерності [Текст]: навч. посіб. / І. Д. Бех. – К.: Академвидав, 2009. – 248 с
3. Теорія виховання : курс лекцій / [уклад. Олексюк О. Є.] ; М-во освіти і науки України [та ін.]. – Миколаїв : Іліон, 2007. – 267 с. 10.
4. Практична педагогіка. 99 схем і таблиць / автори-уклад. Н. П. Наволокова, В. М. Андрєєва.— Х. : Вид. група «Основа», 2010.— 117, [3] с.— (Серія «Золота педагогічна скарбниця»)
5. Холковська І. Л. Методика виховної роботи: Практикум / І. Л. Холковська. - Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. – 207 с.

Допоміжна література

1. Кондрашова Л. В., Лаврентьєва О. О., Зеленкова Н. І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. – Кривий Ріг : КДПУ, 2008 – 187 с.
2. Холковська І. Л. Методика виховної роботи: Курс лекцій / І. Л. Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. – 192 с.
3. Омельченко С. О.. Педагогіка здоров'я: навчальний посібник / С. О. Омельченко. – Слов'янськ: Вид. центр СДПУ, 2009. – 205с. – Бібліогр.: С. 175 – 205.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова. **Режим доступу:** www.npu.edu.ua
2. Закон України «Про освіту». **Режим доступу:** // http://www.osvita.org.ua/pravo/law_00/.
3. Закон України «Про охорону дитинства». [Текст] // **Режим доступу:** http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2402-14_4.
4. Нова українська школа. **Режим доступу:** <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
5. Офіційний сайт МОН України. **Режим доступу:** <https://mon.gov.ua>